

Ny containerterminal vid Gävle Hamn – största industriinvesteringen i regionen

Gävle hamn är idag ostkustens största containerhamn och ligger bra till att ta hand om mycket snabbt växande handelsvolym till Östeuropa. Ny motorväg söderut liksom bättre järnvägsförbindelser gynnar också containertransporter. Mot denna bakgrund pågår just nu den största industrisatsningen i länet - i Gävle hamn, Fredrikskans, som ska förvaltas av Gävle Containerterminal AB. Ett nationellt och internationellt logistikcentrum med ökad hamn kapacitet från dagens ca 70 000 per containrar till 170 000. Gävle Containerterminal AB bildades våren 2004 för att säkerställa Gävle Hamns expansion inom containerhantering. Bolaget har tecknat ett nyttjanderättsavtal med Gävle Kommun om förfogande över viss infrastruktur. Projektet är därför uppdelat i två delar och för Infrastruktur står Gävle Kommun. Kranar, IT och drift, Gävle Containerterminal AB. Gävle kommun, bygger genom Tekniska kontoret, en ny containerterminal tillsammans med näringslivet för 260 miljoner kronor. En integrerad containerpark med två stycken bredbenta gantrykranar från Liebherr samt en helt ny 350 meter lång kaj är en del i satsningen vid hamnområdet.

Färdigt 2006

År 2006 ska den nya Containerterminalen vara färdig. Den nya terminalen kommer att klara av en större kapacitet än dagens och fler djupgående fartyg kommer att kunna angöra Gävle Hamn.

Tidplan för arbetet är klart preciserad med muddringsarbete November 2004 - hösten 2005.

Utbyggnaden är upphandlad av entreprenören PEAB. De 350 metrarna är klara juli 2006. Kranarna levereras till Gävle, april 2006 och i augusti 2006 ska kranarna vara i drift.

Ett avtal om leverans av SCTS utvecklat av Modality i Rotterdam har tecknades under maj i år. Avtalet omfattar installation, licenser samt utbildning. Systemet är speciellt utvecklat för hamnar med sk widspannkranar och de något annorlunda krav dessa ställer på planering mm.

Investeringar och ägande

Investeringarna ska utveckla Gävle till ett logistikcentrum för godshantering i Östersjöregionen. Ambitionen är att fler företag ska etablera sig i anslutning till hamnen. Därför har Gävle kommun tagit fram en ny översiktsplan som möjliggör nyetableringar kring hamnindustriområdet.

I slutet av april detta år förvärvade Göteborgs Hamn 20 % av Gävle Containerterminal AB. Detta förvärv ligger i linje med Göteborgs Hamn att vilja att utöka upptagningsområdet och öka attraktionskraften för fler transoceaniska linjer att konkurrera med på kontinenten. Resterande aktier i bolaget ägs av Gästrike Invest 30 %, Gävle Stadshus AB 20 %, Svecon Freight AB 20 % och Fredrikskans Hamnmagasin AB med 10 %.

Tekniska data:

Kajens längd 350 meter

Tillåtet djupgående 10.7 meter

Terminalens yta 74 000 kvm

Kranar har spårvidd på 48 meter och lyfthöjd på 23 meter.

Lyfthastigheten är vid maximal last 50 meter per minut och vid tom container 120 meter/minut.

Lossning/lastning per kran är 25 stycken per timme och kapacitet per kran och år är 120 000 dito.

Projektledning

Projektledare för Gävle kommun är Jonas Rahm och Verkställande Direktör är Bengt Johansson för Gävle Containerterminal AB.

Studiebesök

Förhoppningsvis kan Tekniska Föreningen under 2006 kunna göra ett studiebesök den nya containerterminalen - men om detta återkommer vi.

Peter Johnson

Besök Tekniska Föreningens i Gävles hemsida: www.tfg.se

KINA tar greppet om pappersindustrin

Kina, med en befolkningsmängd på 1300 miljoner och en ekonomisk tillväxt på 8-10 % år efter år rullar ut enorma volymer i världshandeln. Det är inte längre fråga om billiga kopior av västerländska produkter. Från att tidigare tillverkat mest enkla produkter med litet kapitalbehov finns nu kvalificerad produktion inom bl.a. elektronik, bilar, stål, papper och kartong.

Produktion

Kina är i färd med att bygga upp en modern pappers-industri. Vid landets 4 700 pappersbruk tillverkas idag 38 miljoner ton papper. Det finns några stora bruk medan genomsnittet är mindre än 10 000 ton/år. De har de senaste två åren startats en pappersmaskin i månaden med en årskapacitet i nivån 300000 - 400 000 ton/år. Tillverkningen förväntas uppgå till totalt 100 miljoner ton år 2010, vilket kan sättas i jämförelse med Sveriges årliga tillverkning på ca 11 miljoner ton.

Finpapper står idag för den största delen av marknadens efterfrågan, men då efterfrågan på kartong ökar allt mer talar man om en kartongexplosion. Importen av kartong har minskat kraftigt och Kina kommer framöver att tillverka förpackningar till sina produkter i egen regi. Konsumtionen av kartong uppgår idag till 16 miljoner ton. Efter den utbyggnad av produktionskapaciteten med ytterligare 5 miljoner ton/år, som pågått under de senaste två åren, förväntas nu export.

Investeringar i ny teknik

Modern papperstillverkning har ett högt teknikinnehåll. Investeringar i ny teknik startade för ca 5 år sedan i Kina och anläggningarna får bästa tillgängliga teknik (BAT). Det sägs att hälften av alla nya pappersmaskiner som startats i världen sedan år 2000 finns i Kina. Liksom i Europa är Metso och Voith de stora leverantörerna av maskiner. ABB, Siemens och Honeywell levererar drifter, instrumentering och kvalitetsstyrning. Projektering och utbildning leds av konsulter med erfarenhet från "greenfield" investeringar. Miljöfrågorna har högsta prioritet och BAT är standard i nya fabriker.

Fiber och råvaror

Kina har mycket begränsade tillgångar av fiber och egen råvara räcker inte alls. Egen- tillverkad fiber är främst baserad på halm och en mindre del på ved.

Andelen returfiber i papperstillverkningen är i dagsläget dubbelt så stor som andelen färskfiber. Förhållandet beräknas vara detsamma i överskådlig

framtid. Behovet av returfiber kommer inom kort att uppgå till 30 miljoner ton och Kina förväntas dammsuga returpappersmarknaden i USA. Redan i dag tar Kina nära hälften av USA:s returfiber. Kortfibermassan kommer främst från plantager i Brasilien och Indonesien medan importen av långfiber massa i första hand kommer ifrån Kanada och en mindre del från Skandinavien.

Massaved är en bristvara. Världens största fiberlinje, på över en miljon ton och därmed en fjärdedel av Kinas produktion, har dock nyligen startats på ön Hainan i södra Kina. Veden kommer främst från en plantage på ön med eukalyptus samt från Australien och Vietnam.

En ny massafabrik planeras med två fiberlinjer om vardera en miljon ton. Företaget avser hugga flis av ved från egen plantage i Indonesien och transportera med båt till Kina. Den kände industriledaren Sukanto Tanoto anser att den som säkrar råvaruförsörjningen är bland vinnarna på den framtida asiatiska marknaden

Studiebesök på Briggen Gerda

En vacker och solig försommarkväll i maj antrände Tekniska föreningen Gerda Gefle eller Briggen Gerda som hon kallas till vardags. Skeppsbyggmästaren Henri Ollikkala visade oss, bland annat, kaptenens hytt, hytter för manskap och passagerare samt maskinrummet. Henri berättade att Gerda är handikappanpassad, det går att ta sig fram med rullstol både på och under däck. Det är också möjligt för en rullstolsbunden att komma upp i Gerdas rigg. Idén kommer från England och har nu omsatts till svenska förhållanden. Briggen Gerda kommer i framtiden att gå på kryssningar med betalande passagerare. Det kommer att bli dagsturer och längre turer med övernattningar för ca 45 personer. Det uppskattade besöket avslutades med kaffe på kajen.

Kjell Wallin

Foto:
Ingvar Lindkvist

En tillfällig överkapacitet blir ofta resultatet av en långsiktig investering

Kunskap och kompetens

Det finns begränsad erfarenhet av tung industri och det kan förekomma svagheter i arbetsmönster såsom planering, samordning, förebyggande åtgärder och underhållssystem.

Man har dock en hög ambitionsnivå och är angelägna att lära.

Grundutbildningen är bra och med ökad erfarenhet gör man snabbt framsteg.

Utländska företag väljer att investera i Kina och lägger en allt större del forskning och utveckling i landet. Kineserna arbetar med ett långsiktigt perspektiv och dominerar vissa utbildningar på universitet i väst. De vänder oftast hem med kunskaperna. Som exempel har kinesiska myndigheter träffat avtal med KTH och står för kostnaderna för 100 forskare och studenter årligen. Samtidigt svarar man för hälften av kostnaderna för utbildning i kinesiska på KTH.

Ett kinesiskt ordspråk säger: Vill Du ha ett år av välfärd odla frön. Vill Du ha tio år av välfärd odla träd. Vill Du ha 100 år av välfärd odla människorna.

Kina oroar marknaden

Vi får känna av Kinas expansion på flera sätt. Det är inte bara jobbflytt. Entreprenörer och serviceföretag, såväl stora som små, förlorar också arbetstillfällen. Det uppstår ett minskat behov av exempelvis förpackningsmaterial då produktionen flyttar. I takt med att kineserna tar fram de kvaliteter man själva vill ha minskar också möjligheterna för leveranser till Kina. De högsta kvaliteterna, såsom vätskekartong och andra högt förädlade kartongprodukter, drabbas sist.

Kina har ambitionen att exportera. Som exempel har stålindustrin under tre års tid byggt ut motsvarande hela USA:s

stålproduktion. Från att varit stor importör är man nu en stor nettoexportör. Prisrasen för varmvalsat uppgår hittills till ca 20 % och det finns farhågor om prisdumping.

Kina oroar marknaden inom flera områden. Ökad konkurrens inom papper och kartong kan komma att uppstå med utbud av överskott från kinesisk tillverkning. Det finns bedömare som anser att det är en stor fara att det drivs upp överkapacitet inom vissa produkter. Det är i dagsläget knappast möjligt att bedöma till vilken grad vi kommer att påverkas. Kanske får vi vänja oss vid att Kina i framtiden håller i taktpinnen och tar greppet om marknaden även för pappersindustrin.

Göran B Eriksson

Sökes: Redaktör till TFG-bladet

En person med grafisk kompetens som är eller vill bli medlem i vår förening, söks som redaktör med ansvar för uppdatering av hemsidan och produktion av TFG-bladet som utkommer med 4 nummer per år. Även arbetet med att trycka och distribuera bladet ingår i arbetsuppgiften.

Svar till TFG:s styrelse via info@tfg.se

Studieresa till Frankrike – tekniska lösningar inom vården

Sveriges kommuner tävlar om att bli ledande inom IT men det är endast ett fåtal som målmedvetet försöker integrera tekniken i vården.

Sandvikens kommun är en av dem. Det är viktigt mot bakgrund av en växande andel äldre befolkning. I det centralt belägna franska departementet Creuse där Guéret är huvudort är 27,5 % av befolkningen i åldrarna 65 år och äldre. Detta kan jämföras med Sandvikens 20,1 %. Fransmännen är teknikoptimister som snabbt tar till sig allt nytt samtidigt som svenskarna är bra på äldreomsorg och hjälpmedel. Förhoppningen är att alla slutar som vinnare om de svensk-franska egenskaperna kombineras och man byter tjänster och kunskaper med varann.

Mer samarbete kommer

I vintras hälsade en delegation om 11 personer från just Guéret på i Sandviken/Gävle och nyligen gjordes ett svarsbesök. Tillsammans med Sandvikens socialchef Olle Westling och Peter Johnson från Högskolan fick EU-samordnaren Gunnar Ärnström ta del av ett gediget program. Projektledare Lena Carlsson för "Offe", ett projekt om e-tjänster för vård och omsorg, följde också med. Målsättningen är från svensk sida först och främst ska delta på en fransk teknikmessa i Guéret med

inriktning mot "smarta hem" i mars och dessutom starta ett personalutbyte med praktikplatser på respektive ort.

Tjänster digitalt och validering

E-tjänster som exempelvis trygghetslarm används redan flitigt men att vi får säkert se ny teknik om några år.

Ett framtidsscenario är att viss kontakt med läkare sköts via bredband med digitala filmkameror. Allt från patientinformation till utflyktsprogram och matsedlar kan presenteras med hjälp av digital-tv. IT underlättar även vård- och omsorgsapparaters personaladministration.

Peter Johnson, Högskolan i Gävle och medlem i TFG, som utrett valideringsfrågan och högskolans roll i den, utbyte erfarenheter med framförallt ledande sjukvårdspersonal vid besök inom äldreomsorgen. Valideringen av förvärvade kunskaper motsvarade här den svenska metoden inom detta yrkesområde. Alltså med en granskande medbedömare som följde personen som ville få sina egna erfarenheter och kunskaper i yrket uppraderade i ett examensbevis.

Kontaktperson i projektet är främst *Gunnar Ärnström* med telefon 026-24 11 24 eller e-post gunnar.arnstrom@sandviken.se

Ordförande har ordet

Kina har ca 1,3 miljarder innevånare, det är ca en 5:e del eller 20 % av jordens befolkning, lägg till Indiens och Indonesiens befolkning till Kinas så är det ungefär hälften av jordens människor. Sätter man in saker i det här perspektivet då är det klart att EU:s 450 miljoner människor eller USA:s 300 miljoner rimligen inte kommer att sitta på den ekonomiska makten framöver. Det är inte helt omöjligt att dessa lågkostnadsländer, eller tillväxtregioner kommer att vandra samma väg som t.ex. Japan har gjort under de senaste decennierna. Vem kommer inte ihåg vilka usla, billiga kopior som kom från Japan tidigare. Jag minns hur man med ett överlägset leende skämtade om "dalahäst made in Japan". Idag några decennier senare är Toyota den bil som har minst med fel. Drömmer vi om en exklusiv bil idag är det kanske en Lexus från Japan. Japanerna har idag 0 % ränta och har en av världen högsta kostnadsnivåer, det är inte lika självklart med livstidsanställning på företaget, så... visst förändras det. I det här numret kan Du läsa om Kina och utbyggnaden av pappersindustrin, och hur det helt klart väcker en hel del oro och tankar vad vi i Sverige skall göra i framtiden. Det är självklart att vi kommer att hitta vår roll i framtidens ekonomi, men det kommer inte av sig själv. Du kan också läsa om investeringarna i containerterminalen i Gävle som skall hantera framtidens handelsvolym till våra närliggande "lågkostnadsländer" i Östeuropa. Den kan vara ett viktigt steg i rätt riktning för att vi i Gävle/Sandviken regionen skall vara med i framtiden.

Trevlig läsning
Björn Jansson

Styrelse TFG

Ordförande:

Vice ordförande:

Kassör:

Biträdande kassör:

Sekreterare:

Redaktör:

Klubbmästare:

Biträdande klubbmästare:

Biträdande klubbmästare:

Suppleanter:

Björn Jansson

Göran B Eriksson

Lars Skjutare

Håkan Ericsson

Kjell Wallin

Vakant

Helena Tufvesson

Peter Jonsson

Anders Östman

Åsa Falk

Kaisu Sammalisto

Malva Ahlkrona

Tomas Torvaldsson